

รายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน

การพัฒนาคุณภาพการดูแลสุขภาพ และการกระตุ้นพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยใช้ครอบครัวเป็น
ศูนย์กลางของผู้ปกครองและครูพี่เลี้ยง จังหวัดนครนายก

วันที่ 13 มกราคม 2563 ถึง 30 มิถุนายน 2563

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก 2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) เทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก 3. โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก 4. โรงเรียนอนุบาลนครนายก อำเภอมือง จังหวัดนครนายก

งานบริการวิชาการแก่ชุมชน

คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประจำปีงบประมาณ 2563

คำนำ

สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มศว ดำเนินการโครงการพัฒนาคุณภาพการดูแลสุขภาพเด็กปฐมวัยโดยใช้ครอบครัวเป็นศูนย์กลางของผู้ปกครองและครูพี่เลี้ยงตั้งแต่ปีพ.ศ. 2556-2559 พบว่าจำนวนเด็กไทยที่มีพัฒนาการไม่สมวัยมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย และสูงกว่าค่าเฉลี่ยขององค์การอนามัยโลก นอกจากนี้ผลสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัย (3-5 ปี) ในโครงการพัฒนาคุณภาพการดูแลสุขภาพเด็กปฐมวัยโดยใช้ครอบครัวเป็นศูนย์กลางของผู้ปกครองและครูพี่เลี้ยง ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2556-2559 ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังพบความสอดคล้องของปัญหาสุขภาพจากผลสำรวจข้อมูลพื้นฐานปัญหาและความต้องการของชุมชนด้านสุขภาพ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก ปี 2556 ที่พบปัญหาของเด็กปฐมวัยในเรื่องฟันผุถึง ร้อยละ 14.5 และมีภาวะทุโภชนาการประมาณร้อยละ 5 ซึ่งมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการที่สมวัยการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาคุณภาพชีวิต เนื่องจากเป็นระยะที่สมองพัฒนาอย่างรวดเร็ว ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้เด็กมีความสมบูรณ์ในทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเน้นการส่งเสริมสุขภาพปากและฟัน โภชนาการ การได้รับวัคซีนครบตามเกณฑ์มาตรฐาน การป้องกันอุบัติเหตุและการได้รับสารพิษ และการส่งเสริมพัฒนาการสมองและการเรียนรู้ตามวัย สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าวจึงจัดโครงการพัฒนาคุณภาพการดูแลสุขภาพเด็กปฐมวัยโดยใช้ครอบครัวเป็นศูนย์กลางของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกอบต.องครักษ์ โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) เทศบาลตำบลบ้านนา เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการตรวจประเมินและส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาการ

หัวหน้าโครงการ

ส่วนที่ 1

ข้อมูลพื้นฐานโครงการ

ประจำปีงบประมาณ 2563

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลผลิต ผลงานการให้บริการวิชาการ

ชื่อโครงการ การพัฒนาคุณภาพการดูแลสุขภาพ และการกระตุ้นพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยใช้ครอบครัวเป็นศูนย์กลางของผู้ปกครองและครูพี่เลี้ยง จังหวัดนครนายก

หน่วยงาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่ปรึกษาโครงการ -

ประธานโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วนิดา วิสุทธิพานิช หัวหน้าสาขาการพยาบาลเด็ก

รองประธาน -

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. อาจารย์วานิด ด้วงเดช หัวหน้าโครงการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วนิดา วิสุทธิพานิช กรรมการ
3. อาจารย์ชุตติมาภรณ์ กังวาฬ กรรมการ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทัศนียา วังสะจันทนนท์ กรรมการ
5. นางสาวนันทิยา รักซ้อน กรรมการ
6. นางสาวศิริพร จันทวาด กรรมการ
7. ณปภัส นิ่มสง่า กรรมการ
8. นางสาวสรลลขนา นครคง กรรมการ
9. นางนงนุช จิตตสังัด กรรมการ
10. นางสาวสิริดาภัทร สุขฉวี กรรมการ
11. ว่าที่ร้อยตรีสัมพันธ์ จันทพันธ์ กรรมการ
12. นางสุธาวิ จินตกลีกรรม กรรมการ
13. นางภคอร ชุขันธิน กรรมการ
14. อาจารย์ณัฐวรา จันทร์เอี่ยม กรรมการ
15. อาจารย์วราณุช พฤฒารัตน์ กรรมการ
16. อาจารย์ชุตติมาภรณ์ กังวาฬ กรรมการและเลขานุการ

ระยะเวลาการดำเนินงาน 13 มกราคม 2563 - 30 มิถุนายน 2563

สถานที่ดำเนินงาน 1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก

2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) เทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

3. โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก

4. โรงเรียนอนุบาลนครนายก อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

วิธีการดำเนินโครงการ

1. การประเมินและกระตุ้นภาวะสุขภาพ โภชนาการ พัฒนาการ และExecutive functions ของเด็กปฐมวัย โดยใช้ครอบครัวเป็นศูนย์กลาง (6 กุมภาพันธ์ 2563 ถึง 7 กุมภาพันธ์ 2563)

2. จัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ โภชนาการ พัฒนาการ และeffective function แก่เด็กปฐมวัย (13 กุมภาพันธ์ 2563 ถึง 14 กุมภาพันธ์ 2563)

3. การประชุมการประเมินผลการจัดกิจกรรม (27 กุมภาพันธ์ 2563 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2563)

กิจกรรมที่ 1 การประเมินและกระตุ้นภาวะสุขภาพ โภชนาการ พัฒนาการ และExecutive functions ของเด็กปฐมวัย โดยใช้ครอบครัวเป็นศูนย์กลาง

สถานที่ - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลองครักษ์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) เทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก - โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก - โรงเรียนอนุบาลนครนายก อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

จังหวัด นครนายก

ระยะเวลาดำเนินการ 6 กุมภาพันธ์ 2563 ถึง 7 กุมภาพันธ์ 2563

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้เข้าร่วมภายในหน่วยงาน/มหาวิทยาลัย จำนวน 23 คน ได้แก่

1. อาจารย์ 14 คน
2. บุคลากรสายสนับสนุน 9 คน

ผู้เข้าร่วมภายนอกมหาวิทยาลัย (นิสิต/บุคคลทั่วไป) จำนวน 362 คน ได้แก่

1. คุณครูพี่เลี้ยง 40 คน
2. นิสิตพยาบาลชั้นปีที่2 122 คน
3. เด็กปฐมวัย 200 คน

กิจกรรมที่ 2 จัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ โภชนาการ พัฒนาการ และeffective function แก่เด็กปฐมวัย

สถานที่ 1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลอรัญญิก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก 2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) เทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก 3. โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก 4. โรงเรียนอนุบาลนครนายก อำเภอมือง จังหวัดนครนายก

จังหวัด นครนายก

ระยะเวลาดำเนินการ 13 กุมภาพันธ์ 2563 ถึง 14 กุมภาพันธ์ 2563

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้เข้าร่วมภายในหน่วยงาน/มหาวิทยาลัย จำนวน 23 คน ได้แก่

1. อาจารย์ 14 คน
2. บุคลากรสายสนับสนุน 9 คน

ผู้เข้าร่วมภายนอกมหาวิทยาลัย (นิสิต/บุคคลทั่วไป) จำนวน 100 คน ได้แก่

1. ผู้ปกครอง 30 คน
2. คุณครูพี่เลี้ยง 40 คน
3. เด็กปฐมวัย 30 คน

กิจกรรมที่ 3 การประชุมการประเมินผลการจัดกิจกรรม

สถานที่ 1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลอรัญญิก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก 2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) เทศบาลตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก 3. โรงเรียนอนุบาลบ้านนา (วัดช้าง) อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก 4. โรงเรียนอนุบาลนครนายก อำเภอมือง จังหวัดนครนายก

จังหวัด นครนายก

ระยะเวลาดำเนินการ 27 กุมภาพันธ์ 2563 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2563

ผู้เข้าร่วมโครงการ

ผู้เข้าร่วมภายในหน่วยงาน/มหาวิทยาลัย จำนวน 23 คน ได้แก่

1. อาจารย์ 14 คน
2. บุคลากรสายสนับสนุน 9 คน

ผู้เข้าร่วมภายนอกมหาวิทยาลัย (นิสิต/บุคคลทั่วไป) จำนวน 100 คน ได้แก่

1. คุณครูพี่เลี้ยง 40 คน
2. ผู้ปกครอง 30 คน
3. เด็กปฐมวัย 30 คน

งบประมาณ

ได้รับจัดสรรงบประมาณ 100,000.00 บาท

ใช้จ่ายจริง 96,515.00 บาท

คงเหลือ 3,485.00 บาท

ส่วนที่ 2

รายงานผลการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน

การบูรณาการ

การบูรณาการกับพันธกิจด้านการเรียนการสอน

การเรียนการสอน	ผลที่ได้จากการบูรณาการ
1. พกม251 การพยาบาล เด็ก 1	1. นิสิตพยาบาลสามารถประเมินและกระตุ้นพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม ร้อยละ 100 2. นิสิตพยาบาลสามารถประเมินและส่งเสริมภาวะโภชนาการเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม ร้อยละ 100 3. นิสิตพัฒนาทักษะการดูแลและส่งเสริม สุขภาพเด็กปฐมวัยโดยใช้ครอบครัว เป็นศูนย์กลาง ร้อยละ 100

การบูรณาการกับพันธกิจด้านงานวิจัย

งานวิจัย	ผลที่ได้จากการบูรณาการ
1. เกิดงานวิจัยเกี่ยวกับผลการส่งเสริม ภาวะสุขภาพและกระตุ้นพัฒนาการเด็ก ปฐมวัย	ได้ข้อมูลเพื่อนำมาส่งเสริมพัฒนาการเด็ก โดยกำลังดำเนินงานวิจัย เรื่อง "ผลของโปรแกรมการส่งเสริมความเข้าใจด้านภาษาต่อ พัฒนาการด้านภาษา ของเด็กวัยปฐมวัยที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก"

ผลประเมินการบูรณาการ บรรลุ ไม่บรรลุ

ผลประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการ 100.00 %

สภาพการณ์ก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

- เด็กส่วนใหญ่มีสุขภาพแข็งแรง
- เด็กบางส่วนมีปัญหาเรื่องภาวะโภชนาการเกิน โดยชอบรับประทานของทอด น้ำอัดลมและขนมกรุบกรอบ และ ทูฟโภชนาการ
- เด็กส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องฟันผุ ร้อยละ 90 และชอบรับประทานขนมหวาน
- เด็กส่วนใหญ่มีพัฒนาการสมวัย สงสัยล่าช้าไม่ถึงร้อยละ 3
- ก่อนกระตุ้นพัฒนาการพบว่าเด็กที่สงสัยว่ามีพัฒนาการล่าช้า ส่วนใหญ่เป็นด้านกล้ามเนื้อมัดเล็กและภาษา}

การมีส่วนร่วมและการยอมรับของชุมชนเป้าหมาย

1. ชี้แจงครูพี่เลี้ยง เพื่ออธิบายการดำเนินโครงการ แจ้งผลการประเมินภาวะสุขภาพ พัฒนาการและ โภชนาการ
2. วางแผนการส่งเสริมภาวะสุขภาพ และโภชนาการและกระตุ้นพัฒนาการร่วมกัน

3. แจ้งผลการส่งเสริมภาวะสุขภาพ และโภชนาการและกระตุ้นพัฒนาการ และให้ครูที่เลี้ยงเสนอแนวทางปรับปรุง เพื่อดำเนินต่อไป

กระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

1. ขับเคลื่อนโครงการบริการวิชาการเพื่อพัฒนาการคุณภาพการดูแลเด็กปฐมวัยให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง
2. การบูรณาการโครงการบริการวิชาการในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการพยาบาลเด็กในนิสิตชั้นปี 2 รวมทั้งรายวิชาวิจัยทางการพยาบาลในนิสิตชั้นปี 3 และ 4
3. การวางแผนการพัฒนาให้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาลต้นแบบด้านคุณภาพการดูแลที่ส่งเสริมภาวะสุขภาพ โภชนาการและกระตุ้นพัฒนาการ
4. พัฒนางานวิจัยร่วมกันด้านการส่งเสริมภาวะสุขภาพ โภชนาการและกระตุ้นพัฒนาการกับครูที่เลี้ยง

ความรู้ความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

1. การประเมินภาวะสุขภาพ โภชนาการและพัฒนาการเด็กปฐมวัย
2. การส่งเสริมภาวะสุขภาพ โภชนาการและกระตุ้นพัฒนาการเด็กปฐมวัย
3. หลักการ Family centered care ในการดูแลเด็กปฐมวัย

การคาดการณ์สิ่งที่จะตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว

การเกิดเครือข่ายพันธมิตร

ครูที่เลี้ยงและผู้ปกครองในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล

การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องของพื้นที่

1. การประเมินภาวะสุขภาพ โภชนาการและพัฒนาการเด็กปฐมวัย
2. การส่งเสริมภาวะสุขภาพและ โภชนาการ
3. การกระตุ้นพัฒนาการเด็กปฐมวัย

การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ผลผลิต

- เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาการ
- เด็กปฐมวัยได้รับความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ
- โครงการงานวิจัยเรื่อง ผลของโปรแกรมการส่งเสริมความเข้าใจด้านภาษาต่อพัฒนาการด้านภาษาของเด็กวัยปฐมวัย
- นิสิตพยาบาลประเมินและกระตุ้นพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม
- นิสิตพยาบาลประเมินและส่งเสริมภาวะโภชนาการเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม

ผลลัพธ์

- เด็กปฐมวัยมีสุขภาพดีและพัฒนาการสมวัย
- นิสิตมีทักษะการดูแลและส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัย

ผลกระทบ

- ลดค่าใช้จ่ายในการใช้เพื่อแก้ปัญหาสุขภาพกายและพัฒนาการสงสัยและล่าช้าของเด็กปฐมวัย การที่เด็กปฐมวัยมีสุขภาพกายและพัฒนาการสมวัย ทำให้ผู้ปกครองมีเวลาที่เหลือไปพัฒนาคุณภาพชีวิตครอบครัว
- ประหยัดงบประมาณประเทศในการรักษาปัญหาสุขภาพของเด็กในโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า ทำให้รัฐบาลหรือชุมชนสามารถนำงบประมาณที่เหลือไปทำกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว
- ครูพี่เลี้ยงและผู้ปกครองมีความตระหนักเรื่องการส่งเสริมพัฒนาการและโภชนาการเด็กปฐมวัย
- ปลูกฝังนิสัยพยาบาลให้มีจิตอาสาในการดูแลพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัยผ่านกิจกรรมของโครงการบริการวิชาการ
- เด็กปฐมวัยจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่เป็นรากฐานที่เข้มแข็งสำคัญของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ

แนวทางการติดตามและธำรงรักษาพัฒนาการให้เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป

ประสานงานกับคุณครูประจำชั้นในแต่ละห้องและแต่ละโรงเรียน/ศูนย์ ในการประเมินปัญหาสุขภาพและพัฒนาการ และร่วมมือกันเมื่อเด็กมีปัญหาดังกล่าว

จุดเด่นของโครงการ	จุดด้อยของโครงการ
<ul style="list-style-type: none">- ทำต่อเนื่องทุกปี ทำให้ปัญหาสุขภาพ เช่น เหา หรือ ฟันผุ ลดน้อยลงอย่างต่อเนื่อง- นิสิตได้ลงมือปฏิบัติการบนสถานการณ์จริง โดยมีอาจารย์พยาบาลเป็นผู้ให้คำแนะนำ- เกิดองค์ความรู้ที่ได้จากการทำวิจัย	ไม่ได้ทำตลอดทั้งปี
ปัญหาและอุปสรรค	แนวทางปรับปรุงและพัฒนา
การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในช่วงเวลากลางวันค่อนข้างลำบาก เนื่องจากผู้ปกครองต้องทำงาน และสถานการณ์ COVID19 ทำให้เด็กหยุดเรียน หากมีอาการของไข้หวัด	เพิ่มรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพและพัฒนาการผ่าน application หรือทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

หัวหน้าโครงการ

ข้อเสนอแนะสำหรับคณบดี/ผู้อำนวยการ

(_____)

คณบดี/ผู้อำนวยการ

ส่วนที่ 3

ภาคผนวก รูปภาพประกอบการดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชน
กิจกรรมที่ 1 การประเมินและกระตุ้นภาวะสุขภาพ โภชนาการ พัฒนาการ และExecutive functions
ของเด็กปฐมวัย โดยใช้ครอบครัวเป็นศูนย์กลาง

กิจกรรมที่ 2 จัดกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพ โภชนาการ พัฒนาการ และeffective function แก่เด็ก
ปฐมวัย

กิจกรรมที่ 3 การประชุมการประเมินผลการจัดกิจกรรม

เอกสารแนบ

-